

Warszawa, dnia 23 listopada 2023 r.

Stowarzyszenie Miasto Jest Nasze

ul. Boduena 4

00-011 Warszawa

Sz. P. Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

ul. Wiejska 4/6/8

00-902 Warszawa

PETYCJA

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870, dalej „prawo o petycjach”), w związku z art. 10 pkt 8b uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2012 r. poz. 32, z późn. zm.), w związku z § 4 pkt 4, 5 i 7 statutu Stowarzyszenia Miasto Jest Nasze z siedzibą w Warszawie (00-581) przy ulicy Boduena 4, wpisanego do Rejestru Stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000533589 (zwane dalej jako: „Stowarzyszenie”), wnosimy do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej petycję dotyczącą utworzenia dla przechodniów i mieszkańców Warszawy terenu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej wraz z przyległymi ulicami w dni bez obrad i tym samym zmianę § 4. 1. Zarządzenia Marszałka Sejmu RP w sprawie wstępu do budynków pozostających w zarządzie Kancelarii Sejmu oraz wjazdu na tereny pozostające w zarządzie Kancelarii Sejmu (ZMS nr 1 z dnia 9 stycznia 2008 r. z późn. zm.) stanowiącego, iż *wstęp i wjazd na tereny [Sejmu RP] odbywa się po okazaniu dokumentów uprawniających do wstępu lub wjazdu, chyba że przepisy zarządzenia stanowią inaczej.*

UZASADNIENIE

W ocenie Stowarzyszenia kompleks budynków Sejmu RP zlokalizowany przy ul. Wiejskiej 4/6/8 powinien być otwarty do przechodniów i mieszkańców Warszawy zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym przed 1 sierpnia 2016 r.

I) Stan prawny

W dniu 1 sierpnia 2016 r. § 1 pkt 4 Zarządzenia nr 16 Marszałek Sejmu zmienił § 4. 1. Zarządzenia w sprawie wstępu do budynków pozostających w zarządzie Kancelarii Sejmu oraz wjazdu na tereny pozostające w zarządzie Kancelarii Sejmu ustalając, iż *wstęp i wjazd na tereny [Sejmu RP] odbywa się po okazaniu dokumentów uprawniających do wstępu lub wjazdu, chyba że przepisy zarządzenia stanowią inaczej.*

Pismem z 4 grudnia 2017 r. Komendant Straży Marszałkowskiej, zwrócił się do Policji z prośbą o wygrodzenie terenu przyległego do siedziby Sejmu RP w związku z obradami Zgromadzenia Narodowego w dniu 5 grudnia 2017 roku wskazując, że wynagrodzenie powinno przebiegać wzdłuż ulicy Wiejskiej, wzdłuż osi jezdni. Kolejno pismem z dnia 5 grudnia 2017 r. roku Komendant Straży Marszałkowskiej wskazał na konieczność utrzymania dotychczasowego wygrodzenia.

W 2018 r. Kancelaria Sejmu otrzymała pozwolenie na budowę wysokiego na trzy metry płotu z kutych czarnych stalowych pręseł od strony ul. Wiejskiej. Zgody na taką inwestycję pierwotnie odmówił Stołeczny Konserwator Zabytków (dalej jako: "SKZ"), uzasadniając to opinią Społecznej Rady Ochrony Dziedzictwa Kulturowego przy Prezydencie Miasta Stołecznego Warszawy. Odmowną decyzję SKZ uchylili wiceminister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Magdalena Gawin pełniąca także stanowisko Generalnego Konserwatora Zabytków.

II) Stan faktyczny

Teren Parlamentu i jego wewnętrzne ulice otwarty był dla spacerowiczów do połowy 2016 r., kiedy Marszałek Sejmu Marek Kuchciński postanowił o zamknięciu terenu Sejmu barierkami. Kolejne grodzienia od ul. Wiejskiej pojawiły się 16 grudnia 2016 r. podczas posiedzenia Sejmu, z którego wyłączono 200 posłów i posłanek opozycji (pozostały na stałe). W szczytowym momencie wygradzały teren prawie do placu Trzech Krzyży. W 2021 r. do barier dołączyła nowa, wysoka na trzy metry brama od strony ul. Górnośląskiej, w pobliżu kładki dla pieszych.

III) Wartość historyczna kompleksu

Kompleks budynków Sejmu RP ma ponad stuletnią historię i z uwagi na swoje założenia i walory architektoniczne powinien być otwarty dla osób spacerujących po centrum Warszawy.

Pierwsze posiedzenie Sejmu Ustawodawczego w II RP odbyło się w tej lokalizacji 10 lutego 1919 roku. Na potrzeby Sejmu zaaadaptowano wówczas, dzięki pomocy architekta Kazimierza Tołłoczki, obszerny budynek z 1853 roku, projektowany pierwotnie na instytucję oświatową — Instytut Szlachecki (autorstwa architektów Bolesława Pawła Podczaszyńskiego i Karola Martina), następnie użytkowany przez Instytut Aleksandryjsko-Maryjski Wychowania Panien. Decyzję o dodaniu do budynku nowej sali posiedzeń Sejmu podjęto w 1924 roku. Ojcem nowego parlamentu był Kazimierz Skórewicz, znany m.in. z realizacji dworku Milusin w Sulejówku. Salę główną zaprojektował w 1925 r. i zainaugurowano ją trzy lata później obradami Sejmu drugiej kadencji.

W czasie II wojny światowej budynki parlamentu uległy znacznym zniszczeniom. Ich odbudowę powierzono Bohdanowi Pniewskiemu, jednemu z najwybitniejszych architektów Polski międzywojennej, odznaczonemu dwukrotnie Złotym Krzyżem Zasługi oraz autorowi projektów innych znanych gmachów użyteczności publicznej. W odbudowie kompleksu

sejmowego w latach 1949-52 kierował się on ideą architektury demokratycznej i przestrzeni otwartej.

Plan Pniewskiego dla obiektów przy Wiejskiej przewidywał, że będzie to grupa połączonych ze sobą pawilonów, z prześwitami pod i między budynkami, tak by zachować perspektywę na park na skarpie wiślanej. Teren poprzecinany uliczkami, dostępny dla spacerowiczów, miał dawać oddech mimo swojej monumentalności. Jest to o tyle niezwykle, że Pniewski projektował rozbudowę kompleksu sejmowego w najmroczniejszych w okresie Polski Ludowej i choć projekt nie został zrealizowany w pełni, to budynki, które powstały, podniesione w wielu miejscach na kolumnach, stworzyły przestrzeń wzorowo demokratyczną. Pniewski wymyślił także, że elewację jego pawilonów pokryje wapień z zamkniętego kamieniołomu w Jurze Krakowsko-Częstochowskiej, dzięki czemu elewacja do dzisiaj zachowuje biel, choć nie była jeszcze czyszczona.

Przestrzeń między budynkami kompleksu sejmowego była też świadkiem wielu ważnych wydarzeń społeczno-politycznych związanych m.in. z “karnawałem Solidarności”, na dowód czego do niniejszego pisma załączamy dokumentację zdjęciową.

Z uwagi na powyższe nie ulega wątpliwości, że kompleks budynków Sejmu RP stanowi ważne dziedzictwo historii Polski i powinien być eksponowany zarówno dla przechodniów i mieszkańców Warszawy. Jego ponowne otwarcie czyniłoby zadość planom autora odbudowy budynków z lat 1949-52 architekta Bohdana Pniewskiego i byłoby ważnym gestem nowych władz Sejmu RP skierowanym do obywateli.

Na podstawie art. 4 ust. 3 prawa o petycjach wyrażamy zgodę na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję naszych danych.

W imieniu Stowarzyszenia Miasto Jest Nasze:

Imię i nazwisko: Marcin Chlewicki
Funkcja: Wiceprzewodniczący Zarządu

Imię i nazwisko: Eryk Baczyński
Funkcja: Sekretarz

Załączniki:

1. odpis statutu Stowarzyszenia “Miasto Jest Nasze”;
2. wydruk odpisu Krajowego Rejestru Sądowego;

3. zdjęcie: Protesty pod gmachem Sejmu RP 1 sierpnia 1981 r. (źródło: fotopolska.eu);
4. zdjęcie: Fragment Gmachu Sejmowego Pocztówka PTTK Lata 1955-1957, Fot. Jabrzemski. (źródło: fotopolska.eu).

3.

4.

